

Kalendárium
osobností a událostí
na rok 2023

EURÓPSKY ROK ZRUČNOSTÍ

Odborná príprava, ďalšie vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov sú hlavné oblasti, na ktoré sa v roku 2023 zameria Európsky rok zručností. Aby si kontinent udržal svoju konkurencieschopnosť, potrebuje pracovnú silu so správnymi zručnosťami. Európska komisia chce podporiť pracovníkov v ich ďalšom vzdelávaní, a preto vyhlásila rok 2023

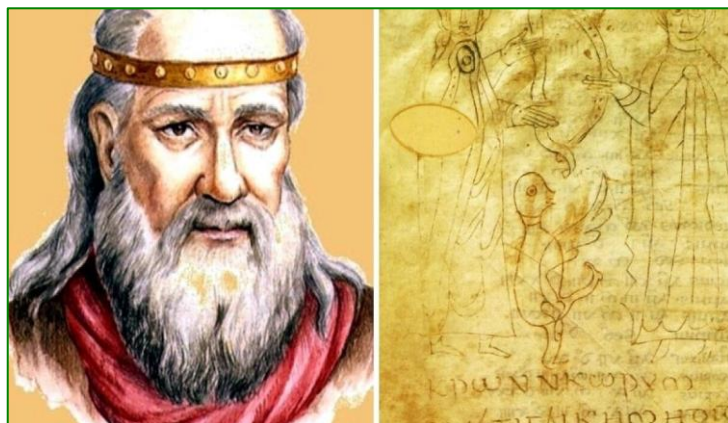
za Európsky rok zručností. Cieľom európskeho roku je podporiť efektívnejšie a inkluzívnejšie investície do odbornej prípravy a zvyšovania kvalifikácie, podporovať ľudí pri prechode z jedného zamestnania na druhé a zabezpečiť, aby zručnosti pracovníkov zodpovedali potrebám trhu práce. Osobitný dôraz sa bude klásť na začlenenie väčšieho počtu ľudí do trhu práce, najmä žien a mladých ľudí, ktorí sa nevedelávajú a nemajú zamestnanie. Vznikajú úplne nové pracovné miesta kde potrebujeme nové zručnosti. Európsky rok zručností chce Komisia rozvíjať v spolupráci s Európskym parlamentom, členskými štátmi Európskej únie, sociálnymi partnermi a ďalšími inštitúciami. Toto spoločné úsilie by malo dať nový impulz celoživotnému vzdelávaniu. V celej Únii budú počas budúceho roku súbežne prebiehať rôzne podujatia a osvetové kampane. V záujme koordinácie si jednotlivé členské štáty EÚ vymenujú národného koordinátora pre Európsky rok zručností.

ROK MATICE SLOVENSKEJ

Tento rok si pripomíname 160. výročie založenia Matice slovenskej a pri tejto príležitosti bol tento rok vyhlásený ako Rok Matice slovenskej, ktorá je najvýznamnejšou kultúrno-spoločenskou inštitúciou v dejinách Slovenska.

SAMOVA RÍŠA – 1 400 rokov od jej vzniku (r. 623)

Samova ríša – bola vôbec prvým pokusom Slovanov vytvoriť vlastný štát. Tvorí dôležitý stupeň spoločenského a politického vývoja na našom území. Na jej základoch vyrástol prvý štát západných Slovanov *Veľká Morava*. Samotnú *Samovu ríšu* nemôžeme považovať za štátny útvar, ale za silný kmeňový zväzok. Územné jadro *Samovej ríše* tvorí základ *Veľkej*

Moravy. Jej vznik bol podmienený ustavičným tlakom Avarov na Slovanov žijúcich v Strednej Európe, ktorí od nich požadovali platenie poplatkov a podnikali koristnícke výpravy. V rokoch 623 a 624 vystúpili proti Avarom so zbraňou v ruke. Na čele ozbrojeného odboja stál franský kupec *Samo*, ktorý sa po víťazstve nad dobyvateľmi stal kráľom. Panoval 35 rokov. Po jeho smrti sa vytrácajú akékoľvek záznamy o jeho ríši, na základe čoho sa domnievame, že tento prvý nadkmeňový útvar Slovanov sa veľmi rýchlo rozpadol.

JANUÁR

210. výročie úmrtia Antona Bernoláka (3. 10. 1762 – 15. 1. 1813)

Anton Bernolák

Anton Bernolák – slovenský rímskokatolícky kňaz, šľachtic a jazykovedec, ktorý ako prvý kodifikoval spisovnú slovenčinu, tzv. *berňolákovčinu*. Narodil sa v rodine zemana Juraja Bernoláka. Štúdium absolvoval na gymnáziu v Bratislave, pokračoval štúdiom filozofie, ktoré zavŕšil štúdiom teológie. Už ako študenta ho ovplyvnili osvietenské reformy cisárovnej Márie Terézie a Jozefa II. V roku 1787 bol vysvätený za kňaza v Trnave. Následne nastúpil ako kaplán v obci Čeklís (dnešné Bernolákovo). V tom istom roku kodifikoval prvý slovenský jazyk *berňolákovčinu*, ktorý bol prvým pokusom

o jazykovú reformu a základom formovania slovenského národného programu. Hoci sa táto spisovná slovenčina neujala, stala sa základom pre uzákonenie 2. spisovnej slovenčiny. Zaviedol fonetický pravopis (píš ako počuješ). V roku 1792 viedol zriadenie Slovenského učeného tovaríšstva. Bol veľmi vzdelaný, ovládal niekoľko cudzích jazykov a mal široké

vedomosti zo všeobecných dejín, ekonomiky, medicíny, estetiky, hudby a politiky. Napísal niekoľko významných kníh, pojednávajúcich o slovenskom jazyku a gramatike:

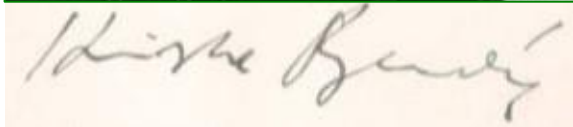
Dissertatio philologico-critica de literis Slavorum (Filologicko-kritická rozprava o slovenských písmenách)

Grammatica slavica (Slovenská gramatika)

Etymologia vocum slavicarum (etymológia slovanských slov)

Slovár Slovenski Česko-Laťinsko-Nemecko-Uherski – 6 zväzkový prekladový slovník

100. výročie narodenia *Kristy Bendovej* (17. 1. 1923)

Krista Bendová (pseudonymy Ján Kovaľ, Kristián Benko, Mária Hlavatá a iné) – slovenská poetka, prozaička, novinárka a dramatička, známa predovšetkým ako autorka kníh pre deti a mládež. Narodila sa v rodine železničného úradníka. Študovala na gymnáziu a po maturite išla na Filozofickú fakultu Slovenskej univerzity, kde študovala slovenčinu a ruštinu. Po roku 1948 začala pracovať vo vydavateľstve *Pravda* a vo *Zväze slovenských spisovateľov*. Krátko bola redaktorkou časopisov *Ohník*, *Roháč* a denníka *Pravda*. Od roku 1964 sa stala profesionálnou spisovateľkou a bola ocenená aj titulom *zaslúžilá umelkyňa*. Písala poéziu pre dospelých, ale popularitu si získala hlavne ako autorka literatúry pre deti. Nezabudnuteľnými

sú jej knihy: *Ako Jožko Pletko poplietol si všetko*, *Opice z našej police*, *Bola raz jedna trieda*, *Osmijanko* a mnoho ďalších. Okrem vlastnej tvorby sa venovala aj prekladaniu zo sovietskej a českej literatúry.

FEBRUÁR

210. výročie narodenia *Samuela Tomášika* (8. 2. 1813)

Samuel Tomášik (pseudonymy Kozodolský, Samuel Tomášek) – slovenský romantický prozaik, básnik a evanjelický farár. Narodil sa v rodine evanjelického farára Pavla Tomášika. Stredoškolské vzdelanie získal na gymnáziu v Rožňave a na evanjelickom lýceu v Kežmarku. Absolvoval aj

štúdium teológie v Berlíne, ktoré však nedokončil. S. Tomášik sa radí k popredným predstaviteľom slovenského emancipačného hnutia v 19. storočí a medzi osobnosti známe v celom slovanskom svete. V rokoch 1856 – 1860 sa stal dozorcom škôl a pričínal sa o založenie

prvého slovenského gymnázia v Revúcej. Popri duchovnej činnosti bol členom *Tatrína*, *Maticy slovenskej* a ďalších spolkov doma a v Čechách. V jeho rozvetvenom básnickom, prozaickom, dramatickom a publicistickom diele významné miesto zaujíma poézia. Viaceré z jeho textov, ktoré mali vlastenecko-bojovný charakter, boli zhudobnené a zľudoveli. Preslávil sa najmä ako autor textu piesne „*Hej, Slováci, ešte naša slovenská reč žije*“, ktorá sprevádzala aktivity štúrovského hnutia.

24. 2. – 95. výročie narodenia Viliama Turčányho (24. 2. 1928)

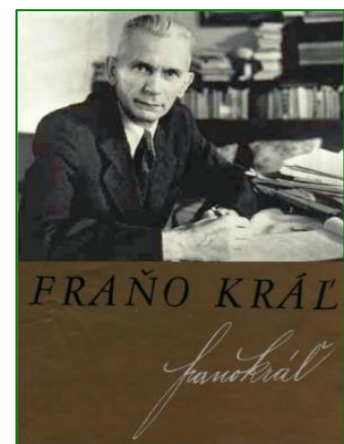
Viliam Turčány – slovenský básnik, vysokoškolský pedagóg, jeden z najvýznamnejších slovenských vedcov a prekladateľov, najstarší člen Spolku slovenských spisovateľov a člen Slovenskej spoločnosti prekladateľov umeleckej a odbornej literatúry. Narodil sa v roľníckej rodine, je absolventom gymnázia v Trnave a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave vyštudoval odbor slovenčina – francúzština. Pracoval ako vedecký

pracovník v Ústave dejín slovenskej literatúry Slovenskej akadémie vied. Ako lektor prednášal slovenskú literatúru v Neapole a po návrate z Talianska pokračoval v práci v SAV v Literárnovednom ústave ako vedecký pracovník. Vo svojej tvorbe sa zameriaval na tri druhy diel – poéziu, monografie, resp. literárno-historické štúdie a preklady. Poéziu publikoval už počas vysokoškolských štúdií v rôznych časopisoch. Debutoval básnickou zbierkou *Jarky v kraji* a rozsiahlu básnickú tvorbu zavŕšil zbierkou *Srdce zve a vyzváňa*. Za vrcholy prekladateľskej tvorby Turčányho sa považujú preklad *Božskej komédie* od Danteho Alighieriho a prebásnenie staroslovienskeho *Proglasu*. Je držiteľom mnohých ocenení a vyznamenaní.

MAREC

120. výročie narodenia Fraňa Kráľa (9. 3. 1903)

Fraňo Kráľ (pseudonymy F. K. Smrečiansky, Ján Majorov, Matej Patoča) – slovenský medzivojnový básnik, prozaik socialistického realizmu a politik. Písal drámy, eseje, poéziu, prózu a romány pre deti a mládež. Narodil sa v rodine slovenského vysťahovalca v Amerike. Avšak ako dvojročný sa vracia spolu s matkou na Slovensko. Vzdelanie získal v Smrečanoch, neskôr študoval v Liptovskom Mikuláši a maturitu získal na učiteľskom ústave v Spišskej Novej Vsi. Po skončení štúdia pracoval ako učiteľ na viacerých školách, až napokon bol z politických dôvodov predčasne penzionovaný. Po vojne pracoval na Povereníctve školstva, bol poslancom Slovenskej národnej rady a členom predsedníctva Zväzu československých spisovateľov. Známe sú

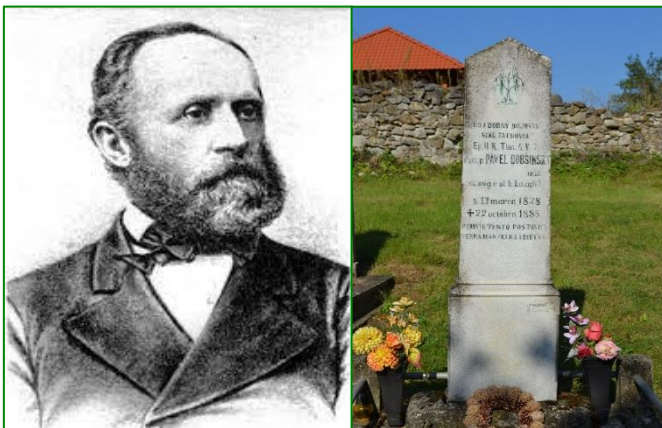
jeho básnické zbierky *Čerň na palette*, *Pohľadnice* a *Z noci do úsvitu*. V oblasti prózy k jeho ťažiskovým prácam patria knihy pre mládež *Jano* a *Čenkovej deti*, ktoré vyšli aj vo viacerých prekladoch i vo svetových jazykoch a obidve sa stali súčasťou zlatého fondu slovenskej literatúry pre deti a mládež. Z románov pre dospelých je najznámejší román *Cesta zarúbaná*. V roku 1953 mu bol udelený titul *národný umelec*.

135. výročie narodenia Ivana Stodolu (10. 3. 1888)

Ivan Stodola – slovenský lekár, dramatik a spisovateľ, zakladateľ modernej slovenskej veselohry. Bol nielen skvelý spisovateľ, ale aj obetavý lekár. Stredoškolské štúdiá absolvoval v Kežmarku, po maturite študoval medicínu v Budapešti a Berlíne. Do roku 1914 pôsobil v rodnom meste ako súkromný lekár. Okrem medicíny mu učarovalo aj písanie. Ťažiskom jeho tvorby sú hry, kde sa prejavoval ako neľútostný kritik slovenského malomeštiactva. Napísal ich takmer 20 a všetky sa tešili obľube nielen u divadelníkov, ale aj u obecnstva (komédie, tragédie a romantické historické hry). Uvádzali sa nielen na divadelných scénach na Slovensku, ale aj v Prahe či v zahraničí a mnohé z nich sa stali námetmi na rozhlasové relácie a televízne filmy. Z jeho tvorby sú najznámejšie *Jožko Púčík a jeho kariéra*, *Čaj u pána senátora*, *Keď jubilant plače*, *Marína Havranová* či *Bačova žena*. Ako lekár sa významne zasadil za liečbu tuberkulózy a priniesol inovatívne riešenia, zakladal tuberkulózne poradne, liečebné ústavy a sanatóriá, čo vyvolalo v režime po roku 1948 negatívnu reakciu a Ivan Stodola sa dostal do väzenia, kde strávil dva roky. V roku 1967 mu bol udelený titul *národný umelec*.

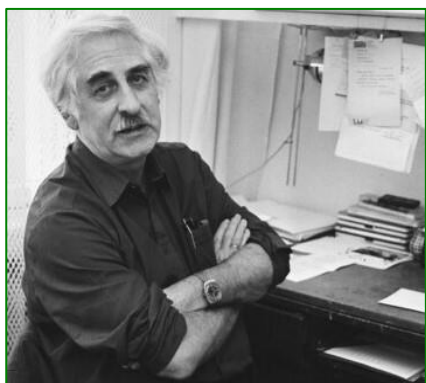
195. výročie narodenia Pavla Dobšinského (16. 3. 1828)

Pavol Dobšinský – pedagóg, spisovateľ štúrovskej generácie, zberateľ a vydavateľ ľudových rozprávok, prekladateľ, publicista, redaktor, kritik, folklorista, básnik, literárny historik. Začiatky jeho literárnej tvorby sa datujú ešte od čias štúdiá na evanjelickom lýceu. Okrem písania básní sa venoval aj prekladom (francúzština, angličtina) zo svetovej poézie. Bol aktívnym členom *Jednoty mládeže slovenskej*. Spolupracoval na

vydávaní *Zborníka slovenských národných piesní, povestí, prísloví, porekadiel hádok, hier, obyčajov a povier*. Ťažisko jeho činnosti je však vo folkloristike. Spolu s A. H. Škultétyom zostavili a vydali súbor 64 rozprávok pod názvom *Slovenské povesti*. Krátko pred smrťou vydal 90 rozprávok pod názvom *Prostonárodné slovenské povesti*. Tieto zbierky sú základným a dodnes reprezentatívnym dielom slovenskej folkloristiky.

100. výročie narodenia Viktora Kubala (20. 3. 1923)

Viktor Kubal – slovenský výtvarník, karikaturista, scenárista a filmový režisér. Tvorivé začiatky a aj celá jeho profesionálna umelecká dráha boli spojené s filmom (Školofilm a Slovenská filmová tvorba). Bol autorom kníh pre deti a mládež *Výlet Toma Philbyho*, *Otcovia a deti*, *Ja a môj brat*. Stál pri zrode prvého slovenského animovaného filmu *Studňa lásky*. Po ňom nasledovalo množstvo ďalších, napr. *Dita*, *Janko Hraško*, *Puf a Muf*, *Panák z križovatky* atď. Ďalšou časťou jeho bohatej tvorivej činnosti bol kreslený humor a satira, ktoré uverejňoval v časopise *Roháč*, ale aj v iných periodikách. Svoje karikatúristické dielo prezentoval na mnohých výstavách doma aj v zahraničí. V roku 1955 mu udelil minister kultúry SR *Poctu Paľa Bielika* za priekopnícku tvorbu v oblasti slovenského animovaného filmu.

APRÍL

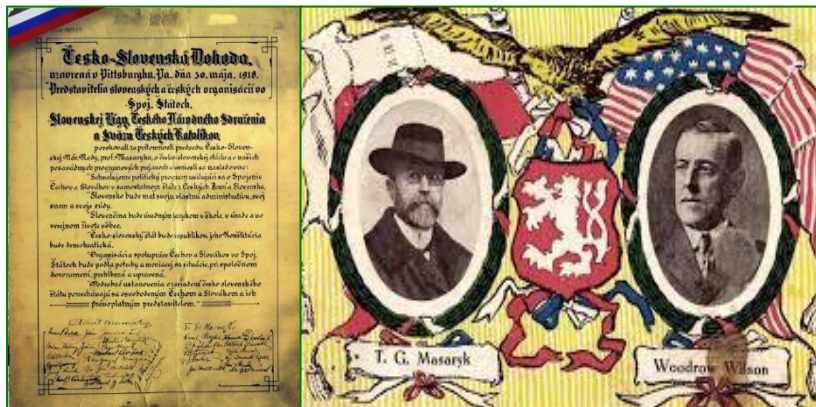
135. výročie narodenia Angely Cziczkovéj (28. 4. 1888)

Angela Cziczková – slovenská skladateľka, klaviristka a pedagogička. Základy hudobného vzdelania získala u otca. V štúdiách potom pokračovala na Národnom hudobnom ústave a konzervatóriu v Budapešti. Celý svoj život zasvätila pedagogickej činnosti. Popri nej stihla aj komponovať. Celkovo skomponovala viac ako 400 kompozícií a vychovala niekoľko generácií milovníkov hudby, či už amatérskych, ale aj profesionálnych klaviristov. S malými prestávkami svoj život prežila v Leviciach, kde aj zomrela. Preto je považovaná za významnú osobnosť nášho mesta a regiónu.

MÁJ

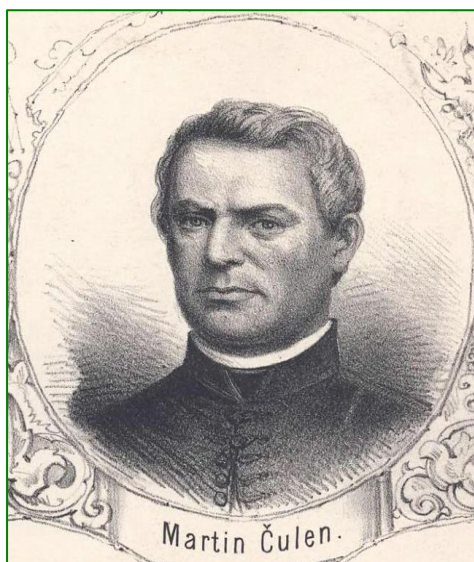
105. výročie podpísania Pittsburskej dohody (30. 5. 1918)

Pittsburská dohoda – politická dohoda, ktorú dňa 30.5.1918 v americkom Pittsburghu, podpísali zástupcovia Slovenskej ligy v Amerike, Českého národného združenia a Zväzu českých katolíkov s Tomášom G. Masarykom. Pittsburská dohoda patrí k základným kameňom vzniku niekdajšieho

Československa. Je to dokument o súhlase s politickým programom spojenia Čechov a Slovákov v spoločnom štáte. Text dokumentu sformuloval v rámci svojej návštevy v USA T. G. Masaryk. Pittsburská dohoda schvaľovala spojenie Slovákov a Čechov v samostatnom štáte, v ktorom Slovensko bude mať autonómne postavenie s vlastným snemom, súdnictvom, administratívou, aj slovenčinou ako úradným jazykom. Zásady Pittsburskej dohody týkajúce sa Slovenska T. G. Masaryk a ani pražskí centralisti nikdy nenaplnili. Táto dohoda sa po roku 1919 stala predmetom vnútropolitického zápasu o autonómiu Slovenska. Nedodržanie niektorých bodov dohody zo strany Prahy bolo predmetom nezhôd medzi Čechmi a Slovákmi počas celej existencie republiky a nakoniec prispelo aj k jej zániku.

200. výročie narodenia Martina Čulena (31. 5. 1823)

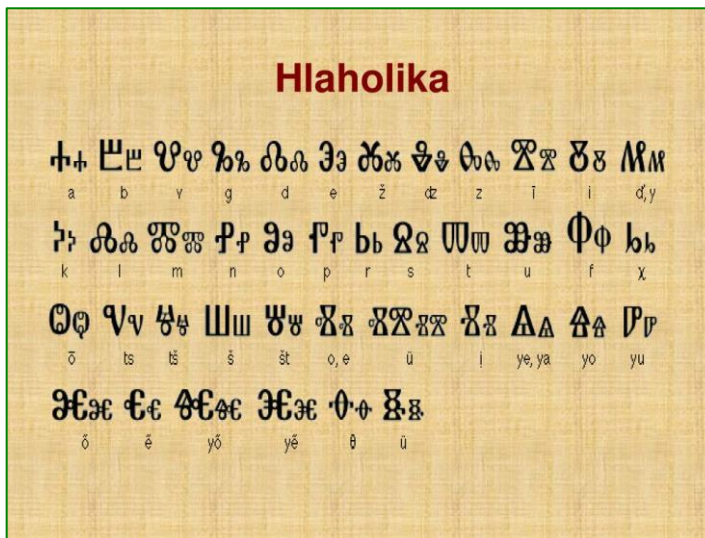

Martin Čulen – slovenský matematik, pedagóg, národný buditeľ. Svoju dráhu začal ako kaplán, čoskoro sa však stal stredoškolským učiteľom matematiky a fyziky. Pôbil na gymnáziách v Banskej Bystrici, Bratislave a v Levoči. Poslednou učiteľskou zastávkou bol Kláštor pod Znievom, kde založil slovenské gymnázium a istý čas bol aj jeho riaditeľom. Po zatvorení gymnázia prišiel do Čaky (okres Levice), kde pôbil ako farár do konca svojho života. Tu sa venoval aj osvetovej práci a pomáhal sociálne slabším ľuďom. Bol významným predstaviteľom a organizátorom slovenského národného hnutia a spoluzakladateľom Matice slovenskej. Okrem svojich publicistických aktivít bol aj autorom dvoch matematických učebníc. Prvú vydal v češtine, druhá však vošla do dejín ako prvá

slovenská stredoškolská učebnica matematiky pod názvom *Počtoveda čili arithmetika pre I., II. a III. triedu nižšieho gymnasia, pre nižšie reály a obecný život.*

JÚL

1 160. výročie príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu (r. 863)

5. júla – pripomíname si príchod svätých Cyrila (*Konštantína*) a Metoda na Veľkú Moravu. Na podnet veľkomoravského kniežaťa Rastislava, aby na územie Veľkej Moravy prišli misionári šíriť kresťanskú vieru v reči jeho ľudu, zareagoval byzantský cisár Michal III, ktorý vyslal dvoch vierozvestcov *Konštantína* a *Metoda*. Pochádzali zo Solúna, v okolí ktorého žila početná slovanská menšina a jej jazyk obidvaja vierozvestcovia ovládali. Ešte pred odchodom na misiu *Konštantín* vytvoril písmo, *hlaholiku*, prispôbené pre slovanskú reč. Ďalej zhotovil spolu s *Methodom* viacero prekladov, ale aj vlastných textov v tzv. *staroslovienčine*, ktorá bola zvolená za jazyk, ktorý sa bude používať počas misie a aj pri prekladoch. Počas pôsobenia na území Veľkej Moravy rozvinuli mnohostrannú vieroučnú, organizačnú a kultúrnu činnosť. Založili veľkomoravské učilište, kde pripravovali budúcich kňazov. Po viac ako trojročnom pôsobení, keď sa im podarilo vyučiť prvých žiakov a vytvoriť preklady najdôležitejších bohoslužobných kníh sa bratia rozhodli Veľkú Moravu opustiť.

180. výročie uzákonenia spisovnej slovenčiny (11. 7. 1843)

Uzákonenie spisovnej slovenčiny

- 1843- Nárečia slovenskua a potreba pisaťja v tomto nárečí
- 1852- Hodža spolu s M. Hattalom upravili štádrovský pravopis v diele *Kritka mluvnica Slovenská*. Rozlišujú i/y, dodávajú hlásky r, ä neznačujú mäkkosť spoluhlásky pred e,i...
- 1862-1875 slovenčina sa stala vyučovacím jazykom na troch slovenských gymnáziach a rokovacím jazykom matice slovenskej
- 1918- boli vydané prvé Pravidlá slovenského pravopisu, slovenčina sa stala štátnym, úradným aj vyučovacím jazykom
- 1953- došlo k zrušeniu dvojtvarov pri spodobovaní
- 1991- nastali podstatné zmeny v písaní veľkých písmen
- 1996- bol prijatý Zákon o štátnom jazyku

Uzákonenie spisovnej slovenčiny – Evanjelická fara v Hlbokom bola dejiskom mnohých historických udalostí. Usporiadávali sa tam mnohé porady a schôdzky národovcov. Pamätným

bolo stretnutie *Jozefa Miloslava Hurbana, Michala Miloslava Hodžu a Ľudovíta Štúra* keď sa dohodli na **uzákonení spisovnej slovenčiny** na báze stredoslovenského nárečia – **11. júla 1843**, pred 180 rokmi. Stredoslovenské nárečie považovali za najrozšírenejšie medzi slovenským obyvateľstvom a tým aj za najpriateľnejšie. Prostredníctvom kodifikovania spisovnej slovenčiny štúrovci prezentovali, že Slováci tvoria svojbytný národ. Kodifikovaním spisovnej slovenčiny nadviazali na bernolákovcov, ktorí uzákonili na základe kultúrnej západoslovenčiny prvý spisovný jazyk. Udomácnenie spisovnej slovenčiny prechádzalo spočiatku ťažkosťami. Týkalo sa to hlavne gramatiky. Ľ. Štúr presadzoval teóriu „píš ako počuješ“. Až neskôr, v roku 1851, sa odohrala hodžovsko–hatalovská reforma štúrovskej slovenčiny, ktorá dala základ jej dnešnému pravopisu. Kodifikácia v roku 1843 upevnila aj vtedajšiu integritu Slovákov.

230. výročie narodenia Jána Kollára (29. 7. 1793)

Ján Kollár

Ján Kollár – slovenský politik, básnik, spisovateľ, evanjelický kňaz, ideológ slovenského a predstaviteľ českého a slovenského národného obrodnenia, jazykovedec. Pochádzal z roľnícko-remeselníckej rodiny. Po kandidátskej skúške na superintendenta odišiel študovať evanjelickú teológiu do nemeckej Jeny. Tu sa vykryštalizovalo jeho teologické a filozofické myslenie postavené na európskej osvietenскеj filozofii a nemeckej teológii. Svoje tvorivé schopnosti venoval národnému prebudeniu Slovákov, najmä myšlienke zjednotenia a spolupráce slovanských národov v diele *O literárnej vzájemnosti medzi kmeny a nárečiami slavskými*. Podporil záujem o národný jazyk. Chcel prebúdzajúť vlastenectvo, lásku k národu, kritizovať nezdravé javy v spoločnosti a ospievať pozitívne ľudské vlastnosti. Bol za znášanlivosť medzi národmi. V diele *Dobré vlastnosti národu slovanského* vyslovil presvedčenie, že slobodný je len ten národ, ktorý neutláča iné národy. Hlavným inšpiračným zdrojom jeho poézie v básni *Slávy dcéra* bol ľúbostný vzťah k F. Schmidtovej a bolestný rozchod s ňou. Bol zberateľom a vydavateľom slovenských ľudových piesní, ktoré vydal v diele *Národné zpievanky čili Písne světské Slováků v Uhrách*. Je autorom viacerých teoretických prác, napr. *Jmenoslov čili slovník osobných jmen rozličných kmenů a nářečí národu slovenského*. Jeho rozsiahla tvorba a jeho osobnosť mali veľký vplyv na štúrovcov, ale rozišiel sa s nimi v otázke spisovného jazyka. Bol stúpencom literárnej a jazykovej jednoty česko-slovenskej.

AUGUST

160. výročie založenia Matice slovenskej (4. 8. 1863)

Matice slovenská – celonárodná slovenská kultúrna ustanovizeň, ktorá sa stala nosnou obhajkyňou a predstaviteľkou slovenského národa. Zakladajúce valné zhromaždenie Matice slovenskej sa konalo 4. augusta 1863 v Turčianskom Svätom Martine. Týmto aktom vznikla najvýznamnejšia kultúrno-spoločenská inštitúcia v dejinách slovenského národa. Na valnom zhromaždení bol zvolený jej prvý predseda *Štefan Moyzes* a prvým podpredsedom sa stal *Karol Kuzmány*, významní reprezentanti slovenského národného a politického života. V roku 1875 uhorská vláda Maticu slovenskú zakázala a jej činnosť bola obnovená v až januári 1919. Jej poslaním bolo a do dnešných dní aj je, rozvíjať a upevňovať slovenské vlastenectvo, prebúdzat' a umocňovať národné povedomie Slovákov i krajanov žijúcich v zahraničí a prehĺbovať vzťah občanov k slovenskej štátnosti. Jej poslaním je prednostne získavať slovacikálne dokumenty, zhromažďovať, spracovávať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať národné kultúrne dedičstvo. Má za úlohu združovať tvorcov a priaznivcov slovenskej kultúry a vedy vo svete. Vydáva pôvodnú slovenskú umeleckú tvorbu, vedecké diela a publicistiku. Jedným z jej dôležitých poslaní je zapájať mládež do kultúrno-tvorivého procesu a pestovať v nej národné, mravné a demokratické hodnoty.

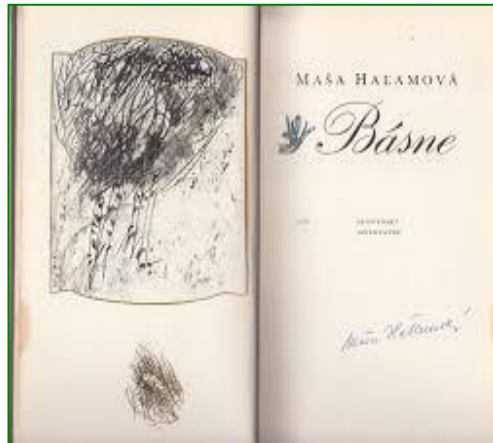
70. výročie narodenia Antona Marca (11. 8. 1953)

Anton Marc – slovenský prozaik a dramatik, autor literatúry faktu a literatúry pre deti a mládež. Maturoval na žilinskom gymnáziu a pokračoval v štúdiu na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici odbor slovenčina-angličtina. Jeho veľkou životnou vášňou však boli hory. Už počas štúdií pracoval ako horský nosič a tiež mal za sebou niekoľko horolezeckých výstupov. Do hôr sa nakoniec po štúdiách aj vrátil. Pracoval ako profesionálny člen Horskej služby, nosič, chatár a horský vodca. Veľkú časť svojho diela venoval horám, menovite Vysokým Tatrám, s ktorými spojil svoj život. Po niekoľkoročnom publikovaní v časopisoch debutoval novelou *Na hrebeni víchrica*. Po nej nasledovalo množstvo titulov, napr. *Stopy túlavej zveri*, *Za vrcholom vrchol*, *Kroky proti vetru* atď. Z literatúry faktu je to *Zóna odvahy* s podtitulom *Rozprávanie o horách a horolezcoch*, *Tatranské siluety*, *Tatranské osady* atď. V tvorbe pre deti sa zamerával hlavne na písanie povestí ako *Zakliaty hrad v Tatrách*, *Jánošík*, *Jánošík*, *Hnali sa veky nad hradbami*,

Spišské povesti, Tatranské povesti atď. Okrem kníh napísal aj niekoľko rozhlasových hier. Za svoju tvorbu získal 2 ocenenia *Cenu literárneho fondu* a *Cenu pre detské knihy Bibiana*.

115. výročie narodenia Maši Haľamovej (28. 8. 1908)

Maša Haľamová – slovenská poetka, autorka literatúry pre mládež, prekladateľka. Vzdelanie získala na gymnáziách v Martine a v Bratislave, kde pokračovala v štúdiu na obchodnej akadémii. Po maturite pracovala ako úradníčka vo Vysokých Tatrách. Jej vášňou bolo lyžovanie a ako najmladšia rozhodkyňa sa zúčastnila v roku 1935 na majstrovstvách sveta v lyžovaní na Štrbskom plese. Vlastnú tvorbu začala publikovať v 2. polovici 20. rokov v literárnych časopisoch *Slovenské pohľady*, *Živena*, *Elán*, *Nový rod* a *Mladé Slovensko*. Jej poézia sa vyznačuje hlboko prežívanými a citovými zážitkami. Diela *Dar*, *Červený mak*, *Smrť tvoju žijem*, *Komu dám svoju nehu*, *Čriepky* sú len malou časťou jej rozsiahlej básnickej tvorby. Najznámejšie diela pre deti a mládež sú *Svrček a mravce*, *Mechúrik Košťúrik s kamarátmi*, *Petriškorka* a *Zabudnutý čert*. Bola ocenená titulom *zaslúžilá umelkyňa* a neskôr aj titulom *národná umelkyňa*. Svojou tvorbou sa zapísala do dejín slovenskej literatúry ako jedna z najvýznamnejších predstaviteľiek slovenskej poézie 20. storočia. Jej dielo bolo preložené do 9 cudzích jazykov.

120. výročie narodenia Joža Nižnánskeho (30. 8. 1903)

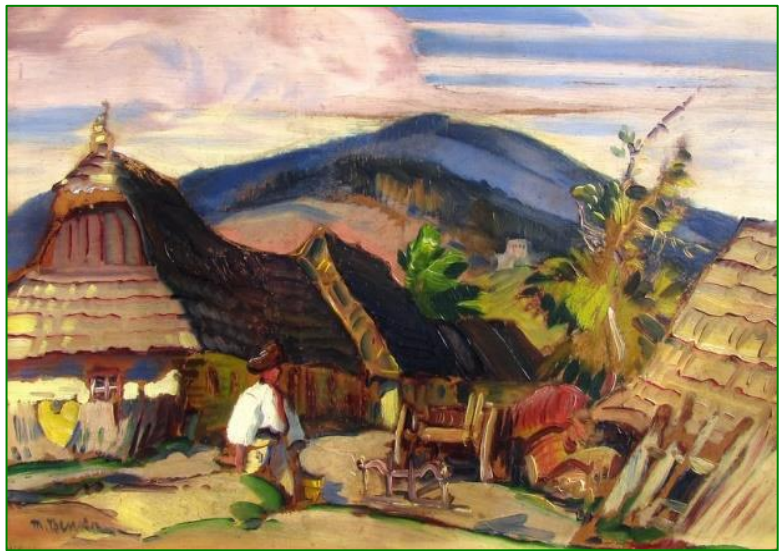

Jožo Nižnánsky – slovenský básnik, prozaik, publicista a prekladateľ, autor populárnych historických románov a povestí. Po maturite sa zapísal na právo, ale toto štúdium nedokončil a dal prednosť novinárskej praxi, takže sa stal novinárom z povolania. Pracoval vo viacerých novinách a časopisoch ako *Slovák*, *Slovenská politika*, *Svet socializmu*, *Nový svet*, redigoval *Slovenský týždenník*. Po roku 1945 bol šéfredaktorom týždenníka *Čas v obrazoch* a *Demokratického týždenníka*. Napokon pracoval ako redaktor v *Slovenskom nakladateľstve detskej literatúry* a v *Mladých letách*. Po odchode do dôchodku sa venoval prekladateľskej činnosti. Preložil viac ako 20 diel z ruského, nemeckého, maďarského a francúzskeho jazyka. Vo svojej tvorbe sa v počiatkoch zamerl na poéziu, avšak neskôr sa

venoval výlučne písaniu dobrodružno-historických románov, ktoré mu priniesli popularitu v širokom okruhu čitateľov. Vracia sa v nich do slovenskej minulosti a k historickým postavám. Pre jeho tvorbu je charakteristický napínavý dej, dobrodružstvo, zápas dobra a zla, či príbehy lásky. Svoje diela sa snažil písať jednoducho, aby boli prístupné širokej verejnosti. Sám autor svoje romány nazval „ľudovými“ a tvrdil, že nimi naučil slovenského človeka čítať. Romány *Čachtická pani*, *Dobrodružstvá Mórica Beňovského*, *Spišské tajomstvo*, *Cholera*, *Studňa lásky*, *Žena dvoch mužov* - to je len časť z tvorby tohto známeho spisovateľa.

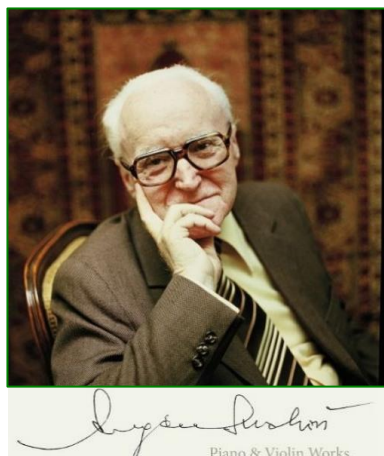
SEPTEMBER

135. výročie narodenia Martina Benku (21. 9. 1888)

Martin Benka (pseudonym Marko Betýn, Janko Synevin) – slovenský maliar, grafik, ilustrátor, výtvarný pedagóg. Zakladateľ moderného slovenského prejavu v maľbe a v kresbe. Venoval sa gobelínovej tvorbe, scénickému výtvarníctvu, hudbe a husliarstvu. Pri tvorbe sa inšpiroval krajinou, ale i tvarovou a farebnou krásou ľudového výtvarníctva. Okrem toho bol aj nadaným huslistom – samoukom. Skomponoval niekoľko menších husľových skladieb a dokonca vyrobil niekoľko prototypov huslí. Študoval u významného českého maliara Aloisa Kalvodu. Práve tento umelec ovplyvnil Martina Benku v jeho výtvarnom smerovaní. Jeho dielo tvorí viac ako 5 000 obrazov, ktoré nájdeme nielen u nás doma, ale aj za hranicami. Svoje celoživotné dielo venoval národu a dnes má nad jeho obrazmi a ateliérom patronát Slovenské múzeum v Martine. Benkovo výtvarné dielo predstavuje v histórii nášho maliarstva i v kontexte celej našej národnej kultúry nenahraditeľný vklad. Tvorí medzník, ktorým sa začína jeho moderná história. Martin Benka sa stal prvým umelcom v oblasti maľby, ktorému udelili titul *národný umelec*.

115. výročie narodenia Eugena Suchoňa (25. 9. 1908)

Eugen Suchoň – slovenský hudobný skladateľ, pedagóg a teoretik. Položil základy modernej slovenskej hudby a je autorom slovenskej národnej opery *Krútnava*. Po maturite sa venoval štúdiu hudby na vysokej škole v Bratislave a v Prahe. Po štúdiách začal sám vyučovať hudobno-teoretické predmety a klavír na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave. Vyučoval aj na Katedre hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte Slovenskej univerzity, kde pôsobil najprv ako profesor a neskôr aj ako vedúci katedry. A ako profesor zotrval na Katedre hudobnej vedy až do dôchodku. Vo svojej tvorbe hojne vychádzal zo slovenskej ľudovej melodiky. Ako uznávaná osobnosť v oblasti kultúry sa Suchoň podieľal na založení

Slovenskej filharmónie. Jeho tvorba prenikla aj na zahraničné koncertné pódia a operné scény. Vytvoril okolo 100 hudobných diel, zložil mnohé symfonické básne a upravil slovenské ľudové piesne pre zbor a orchester. Najväčšie uznanie získali jeho opery *Krútnava* a *Svätopluk*. Bol držiteľom mnohých ocenení a ako trojnásobnému laureátovi štátnej ceny mu bol udelený titul *národný umelec*.

OKTÓBER

100. ročník Medzinárodného maratónu mieru

Medzinárodný maratón mieru (alebo Košický maratón) – najstarší maratón v Európe a tretí najstarší na svete (po Bostonskom a Yonkerskom maratón). MMM každoročne štartuje prvú októbrovú nedeľu o 9:00 hodine pred hotela Doubletree by Hilton na Hlavnej ulici. Zakladateľom maratónu bol novinár Vojtech Bukovský (Béla Braun), ktorý sa inšpiroval na letných olympijských hrách v Paríži v roku 1924, kde mu najviac učaroval práve maratón. A tak o mesiac sa so súhlasom Východoslovensko-podkarpatského okrsku Československej atletickej únie uskutočnila generálka (beh na 30km) a o dva mesiace aj slovenská premiéra maratónu. Maratón zapustil v Košiciach také korene, že prežil všetky československé republiky i maďarskú monarchiu bez kráľa. Okrem dvoch rokov sa bežal aj za druhej svetovej vojny. Maratón predstavuje pre Košičanov aj pre Slovákov každoročne významnú nielen športovú udalosť, na ktorej si pripomínajú nutnosť spolupatričnosti, pomoci a „ľudskosti“. Ako samotný názov maratónu evokuje, bežci z celého sveta sa snažia svojimi výkonmi podporovať rôzne charity, poukazovať na sociálne problémy, či pripomínať svetu hodnoty, ktoré vyznávajú.

MMM spája históriu, rôzne osudy a udalosti a vysiela do sveta myšlienku tolerancie. Táto udalosť každoročne spája ľudí rôznych vekových kategórií, kultúr, náboženstiev, či politických presvedčení. Spája často nespojiteľné a snaží sa prinášať posolstvo mieru ku každému.

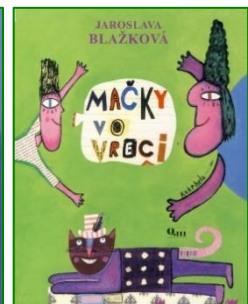
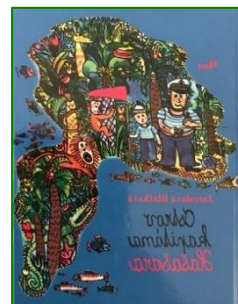
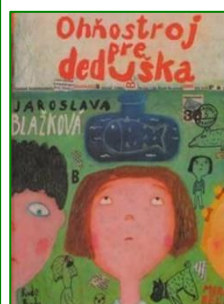
135. výročie narodenia Martina Rázusa (18. 10. 1888)

Martin Rázus (pseudonym Mrazák) – slovenský básnik, prozaik, esejista, dramatik, publicista, politik a evanjelický kňaz. Patril k významným básnikom a prozaikom medzivojnovnej literatúry na Slovensku. Brat jednej z najvýznamnejších slovenských poetiek a prekladateľiek Márie Rázusovej-Martákovej. Po štúdiu na gymnáziách v Banskej Bystrici a Kežmarku sa prihlásil na štúdium teológie. Po jeho skončení pôsobil ako kaplán v Modre a ako farár v Pribylíne, v Moravskom Lieskovom a v Brezne, kde zotrval do svojej smrti. Počas života sa venoval aktívne nielen spisovateľskej, ale aj politickej činnosti. Stal sa profilujúcou osobnosťou Slovenskej národnej strany. Zasadzoval sa o presadzovanie národnej a politickej subjektivity Slovenska. Svoje básnické prvotiny vytvoril už počas štúdií. Básňami prispieval do rôznych časopisov (*Dennica*, *Živena*, *Prúdy*). Opieral sa o najvýznamnejších slovenských poetov *Chalupku*, *Vajanského*, *Bottu*, *Hviezdoslava* a *Kraska*. Vyšlo mu niekoľko básnických zbierok – *Z tichých a búrných chvíľ*, *To je vojna*, *Hoj zem drahá*, *Kameň na medzi*, *Šípy duše* a iné. Ako spisovateľ sa prejavil krátkymi prózami, ktoré vyšli spoločne v zbierke *Z drobnej prózy*, po nej nasleduje ešte niekoľko prozaických diel, ako román *Svety*, *Júlia*, *Krčmárky kráľ*, *Odkaz mŕtvych*. Vyvrcholením jeho tvorby je autobiografický dvojromán *Maroško* a *Maroško študuje*. Spisovateľ napísal celú plejádu esejí, polemík, úvah a veršovaných piesní, ktoré zhrnul do kníh *Z nášho chrámu*, *Pred tvárou božou* a *Argumenty*. Jeho dielo má svoje stále miesto v dejinách slovenskej literatúry.

NOVEMBER

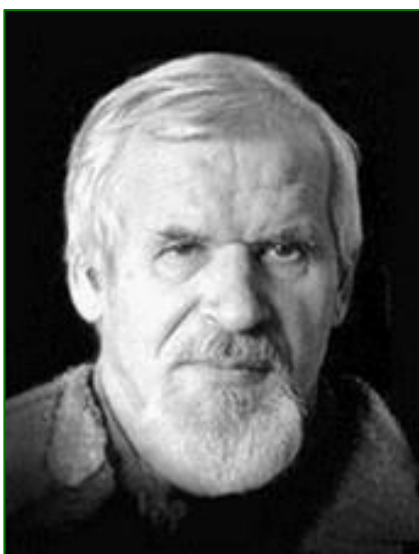
90. výročie narodenia Jaroslavy Blažkovej (15. 11. 1933)

Jaroslava Blažková – slovenská prozaička, publicistka, autorka kníh pre deti a mládež. Detstvo prežila striedavo v Čechách a na Slovensku. Stredoškolské štúdium absolvovala na gymnáziu v Bratislave. Pokračovala v štúdiu na filozofickej fakulte Univerzity Komenského, ale toto štúdium nedokončila. Už počas štúdia na gymnáziu začala pracovať v Československom rozhlase, neskôr pracovala v redakcii denníka Smena, odkiaľ bola v roku 1956 prepustená z politických dôvodov. Potom pracovala ako robotníčka v záhradníctve, od roku 1959 sa venovala profesionálne literatúre. Od roku 1968 žila v Kanade, kam emigrovala so svojou rodinou. Režim ju za to potrestal vylúčením z literárneho života – prestali sa vydávať jej knihy a vyradili jej meno a dielo zo slovenskej literatúry. V Kanade sa vlastnej literárnej tvorbe venovala len sporadicky. V jej prozaických dielach dominuje jednoznačne humor, fantázia a živý detský jazyk. Svojou všestrannosťou a rozmanitosťou pokryla čitateľský záujem od najmenších, cez mladší i starší školský vek, až po dospelé. Označili ju za hovorcu nielen vlastnej generácie, ale všetkých, ktorí túžili po slobodnom tvorivom živote. Výber z jej tvorby: *Nylonový mesiac, Jahniatko a grandí, Tóno, ja a mravce, Ostrov kapitána Hašašara, Ohňostroj pre deduška, Ako si mačky kúpili televízor, Môj skvelý brat Robinson, Rozprávky z červenej ponožky, Minka a Pyžaminka*. Je držiteľkou mnohých ocenení a jej diela boli preložené do viacerých jazykov. Bola spisovateľkou, ktorá patrí medzi najdiskutovanejšie a najčítanejšie slovenské autorky z obdobia 60–tych rokov a výraznou prozaickou osobnosťou Generácie 56.

DECEMBER

95. výročie narodenia Milana Rúfusa (10. 12. 1928)

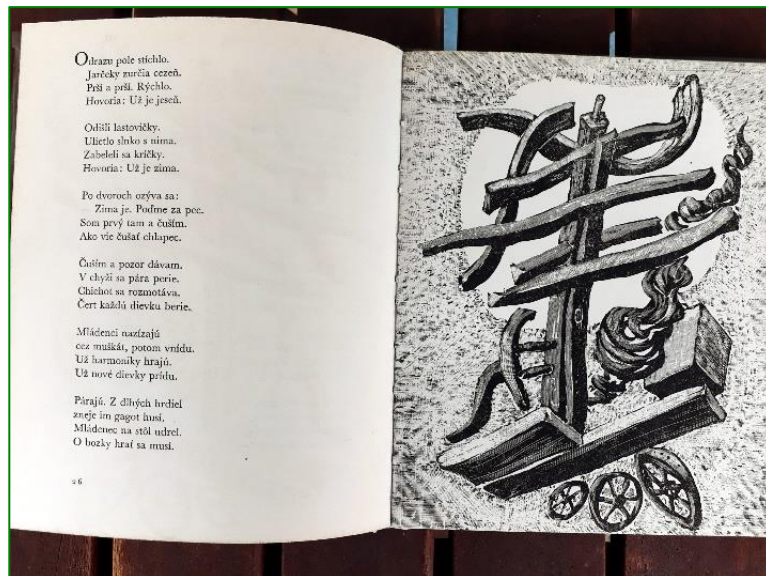
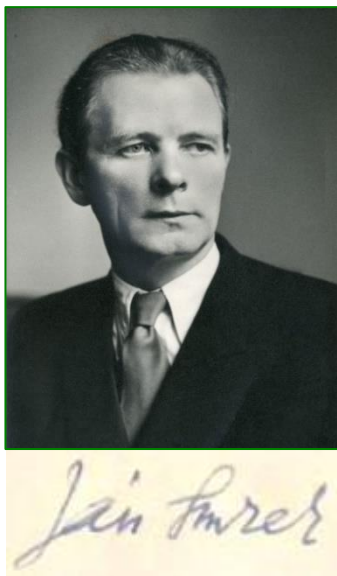
Milan Rúfus

Milan Rúfus – slovenský básnik, literárny historik, prekladateľ a esejista. Bol absolventom gymnázia v Liptovskom Mikuláši, v štúdiu na vysokej škole pokračoval v Bratislave, na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, odbor slovenčina – dejepis. Po jej skončení zostal na FF UK ako pedagóg. Prednášal dejiny slovenskej a českej literatúry. Dva roky pôsobil na talianskej univerzite, kde prednášal slovenský jazyk a literatúru. Venoval sa aj prekladateľskej

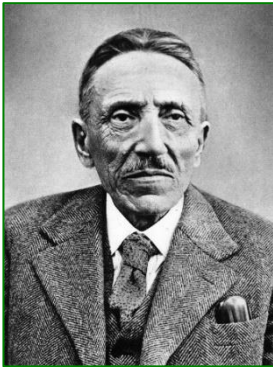
činnosti z ruského a českého jazyka. Debutoval básnickou zbierkou *Až dozrieme* a po nej vydal ďalších viac ako 20 zbierok. Mal silné sociálne cítenie. Veľmi vnímavo a citlivo hľadal zmysel a podstatu ľudského života. Jeho verše sú jednoduché a zrozumiteľné, plné viery, pokory, skromnosti a lásky k životu a človeku. Významnou oblasťou jeho literárnej aktivity je esejistická tvorba, napr. *Človek, čas a tvorba*, *Štyri epištoly k ľuďom*, *Rozhovory zo sebou a s tebou*. Okrem tvorby pre dospelých sa venoval aj písaniu básní o deťoch, o detstve a pre deti. Prerozprával najkrajšie slovenské rozprávky. Z jeho básnickej tvorby vyberáme: *Stôl chudobných*, *Kolíška*, *Kolíška spieva deťom*, *Kniha rozprávok*, *Sobotné večery*, *Óda na radosť*, *Studnička*, *Tiché papradie*, *Modlitbičky*, *Pamätníček*, *Ako stopy v snehu*. Mnohé z nich boli preložené do cudzích jazykov. Za svoje dielo dostal nespočetné množstvo ocenení. Niekoľkokrát bol nominovaný na Nobelovu cenu za literatúru. Patrí k najvýraznejším básnickým zjavom.

125. výročie narodenia Jána Smreka (16. 12. 1898)

Ján Smrek (vl. menom Ján Čietek, pseudonymy Ilia Volženin, Ilja Volženin, Ján Čietek – Smrek, Larix a iné) – slovenský básnik, spisovateľ, redaktor, publicista, vydavateľ. Patrí medzi najčítanejších a najprekladanejších básnikov. Vzdelanie získal na modranskom učiteľskom ústave a Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave, ktorú však nedokončil, lebo ho zaujala práca novinára. Pracoval v niekoľkých redakciách. V Prahe vydával literárny časopis *Elán*, ktorý vychádzal až do povojnových čias. Po 2. svetovej vojne sa presťahoval späť do Bratislavy a časopis *Elán* sa stal časopisom Spolku slovenských spisovateľov. Po roku 1948 ako básnik upadol do nemilosti režimu, pôsobil ako samostatný umelec a nevydal žiadnu básnickú zbierku. Napísal však približne 200 „šuplíkových“ básní, ktoré bol vydané až po jeho smrti, vďaka jeho synovi. V tom čase sa venoval hlavne prekladateľskej činnosti. Knižne debutoval v roku 1922 básnickou zbierkou *Odsúdený k večitej žízni*, po ktorej prišli ďalšie: *Cválajúce dni*, *Božské uzly*, *Iba oči*, *Zrno*, *Hostina*, *Studňa*, *Nerušte moje kruhy* a ďalšie. Venoval sa aj poézii pre deti: *Maľovaná abeceda* a *Machule*. Napísal libretá k operám Jána Cikkera: *Beg Bajazid* a *Mr. Scrooge*. Bol ocenený titulom *národný umelec*.

160. výročie narodenia Jána Čajaka (19. 12. 1863)

Ján Čajak

Ján Čajak (pseudonymy Aliquis, Ján Drienčanský, Michal Kopanický, Nihil, Strýčko Ján a iné) – slovenský spisovateľ a prekladateľ, syn štúrovského básnika Jána Čajaka. Základné vzdelanie získal u otčima Pavla Dobšinského. Študoval na gymnáziách v Martine, Rimavskej Sobote a Kežmarku. Neskôr študoval v Lučenci, v Banskej Štiavnici a v Bratislave. Učiteľské skúšky však zložil až v Kláštore pod Znievom. Pre svoje národné „panslávské“ presvedčenie mal stále

problémy a tak sa v roku 1899 stal vysťahovalcom – odišiel zo Slovenska medzi dolnozemskej Slovákov v bývalej Juhoslávii. Prišiel ako učiteľ do Selenče a potom sa presťahoval do Báčskeho Petrovca, kde našiel svoj trvalý domov. Tu stál v centre kultúrnych a politických snáh dolnozemskej Slovákov, podieľal sa na vzdelávacej a výchovateľskej činnosti detí a dospelých a zaslúžil sa tu aj o založenie Slovenského gymnázia. Venoval sa osvetovo-výchovnej práci, zostavoval a redigoval učebnice pre slovenské školy, pripravoval časopis *Národná jednota*, vydal prácu *Dejepis Slovákov* a pokračoval v literárnej tvorbe, ktorá bola silne ovplyvnená S. H. Vajanským. Prvá kniha próz – *Tri rozprávky* vyšla v roku 1907 a po nej nasledovali ďalšie literárne diela *Suchoty*, *Vohľady*, *Vysťahovalec*, *Strýc Miško*, *Pred oltárom*, *Zápisky z rukojemstva* a iné. Po založení Matice slovenskej v Petrovci, pôsobil ako predseda Literárneho a etnografického odboru MS v Juhoslávii. Vďaka jeho intenzívnej osvetovej a kultúrnej činnosti sa v Petrovci vytvorilo veľmi silné slovenské centrum.

80. výročie narodenia Štefana Moravčíka (22. 12. 1943)

Štefan Moravčík (pseudonymy MOR, RAV, Roman Štefančík a i.)

– slovenský básnik, prozaik, esejista a prekladateľ, autor literatúry pre deti a mládež. Vzdelanie získal na gymnáziu v Malackách a v Bratislave odkiaľ pokračoval v štúdiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, odbor filozofia – dejepis. Po štúdiu sa zamestnal ako redaktor vo vydavateľstve Tatran, na istý čas pracoval ako knihovník v Univerzitnej knižnici a napokon sa opäť vrátil ako redaktor do vydavateľstva Slovenský spisovateľ a ako šéfredaktor do časopisu *Slovenské pohľady*. Debutoval zbierkou básní *Slávnosti baránkov*. V rokoch 1970 – 1979 kedy bolo obdobie normalizácie, nesmel publikovať. Po nedobrovoľnej odmike sa

opäť prejavila jeho tvorivosť a vydal veľké množstvo básnických zbierok, napr. *Čerešňový hlad*, *Erosnička*, *Maľované jarmá*, *Prhľavie*, *Med omšových lúk*, *Zimkomriavky*, *Vruby do medu* a mnoho ďalších. Venuje sa aj písaniu prózy a tiež mu je blízka tvorba pre deti, kde sa zameriava na poéziu, prózu, ale aj na povesti, napr.: *Raketa so zlatým chvostom*, *Adam v škole nesedel*, *Zlomjazýček*, *Oženil sa Haťa-Paťa*, *Náš pes má kuraciu hlavu*, *Abeceda spať mi nedá*, *Ako klobúk stratil hlavu*, *Chichôtko*, *Modré z neba*, *Kráľ slova*, *Drevené železko alebo Knižka jedna radosť*, *Veselé potulky po Slovensku*, *Veselé potulky po svete*, *Zlatý poklad pod Babou...*

Básne Š. Moravčíka vyšli v mnohých medzinárodných antológiách poézie v ruštine, maďarčine, poľštine, švédčine, či nemčine. Jeho tvorba sa vyznačuje najmä hravosťou a experimentovaním s jazykom. Za svoje literárne diela získal viacero ocenení.

115. výročie narodenia Márie Jančovej (25. 12. 1908)

Mária Jančová (vl. menom Terézia Hečková) – slovenská spisovateľka, publicistka a prekladateľka. Vzdelanie získala na gymnáziu v Dolnom Kubíne a v Košiciach, pokračovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského odborom slovenčina – francúzština (štúdium nedokončila). Absolvovala učiteľský kurz a ako učiteľka pôsobila na ľudových školách na viacerých miestach na Slovensku. Neskôr bola spisovateľkou v slobodnom povolaní a v 60. tých rokoch redaktorkou vydavateľstva *Mladé letá*. Venovala sa aj prekladateľskej činnosti z češtiny. Ako publicistka uverejňovala literárne články najmä v časopisoch *Slniečko*, *Slovenka*, *Slovenské pohľady* a iné. Je autorkou básnických zbierok *Blahoslavení*, *Kvet pri ceste* a *Denníky 1938 – 1960* (memoáre napísané spolu s manželom Františkom Hečkom) či prozaických príbehov slovenských žien – *Divé husi*. Veľkú časť jej literárnej tvorby však tvoria knihy pre deti a mládež – *O kapsičke, čo nechcela chodiť do školy*, *Kojko hľadá rozprávku*, *Braček a sestrička* či *Žofkine rozprávky*. Do povedomia čitateľskej verejnosti sa dostala aj ako autorka populárnych *Rozprávok starej matere* – je to jej najpopulárnejšia a najrešpektovanejšia kniha. Jančovej diela boli preložené do viacerých jazykov a žijú v povedomí širokého okruhu čitateľov.

Prehľad výročí osobností a udalostí na rok 2023

Rok 2023	Európsky rok zručností
	Rok Matice slovenskej
	1 400 rokov od vzniku Samovej ríše
15. január	210. výročie úmrtia Antona Bernoláka
17. január	100. výročie narodenia Kristy Bendovej
8. február	210. výročie narodenia Samuela Tomášika
24. február	95. výročie narodenia Viliama Turčányho
9. marec	120. výročie narodenia Fraňa Kráľa
10. marec	135. výročie narodenia Ivana Stodolu
16. marec	195. výročie narodenia Pavla Dobšinského
20. marec	100. výročie narodenia Viktora Kubala
28. apríl	130. výročie narodenia Angely Cziczkovej
30. máj	105. výročie podpísania Pittsburskej dohody
31. máj	200. výročie narodenia Martina Čulena
5. júl	1 160. výročie príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu
11. júl	180. výročie uzákonenia spisovnej slovenčiny
29. júl	230. výročie narodenia Jána Kollára
4. august	160. výročie založenia Matice slovenskej
11. august	70. výročie narodenia Antona Marca
28. august	115. výročie narodenia Maši Haľamovej
30. august	120. výročie narodenia Joža Nižnánskeho
21. september	135. výročie narodenia Martina Benku
25. september	115. výročie narodenia Eugena Suchoňa

Október	100. ročník Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach
18. október	135. výročie narodenia Martina Rázusa
15. november	90. výročie narodenia Jaroslavy Blažkovej
10. december	95. výročie narodenia Milana Rúfusa
16. december	125. výročie narodenia Jána Smreka
19. december	160. výročie narodenia Jána Čajaka
22. december	Štefan Moravčík – 80 rokov
25. december	115. výročie narodenia Márie Jančovej

KALENDÁRIUM osobností a udalostí na rok 2023

Zostavila: **Oľga Schillerová**

Vydala: Tekovská knižnica v Leviciach

Miesto vydania: Levice

Rok vydania: 2023

Určené pre internú potrebu